

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 36 (4)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 15 maja 1933.

PATENTNI SPIS BR. 9981

Töreky Aleksandar, límar, Budapest, Mađarska.

Kupaonička peć za centralno loženje.

Prijava od 9 marta 1932.

Važi od 1 septembra 1932.

Traženo pravo prvenstva od 10 marta 1931 (Mađarska).

Predležeći predmet pronalasku pripada grupi peći za kupaonu sa dvostrukim prostorom za vodu. On je istovremeno prakladan kako za grijanje malih stanova, tako i za dobavu vode za kupelj i za upotrebu.

Osim prostora za vodu cilindra peći, koji je razdijeljen u dva dijela, odlukuje se kupaonička peć prema pronalasku također i tim, što ima prostor za vodu, koji opkoljava vatrište, ali koji u stvari ne predstavlja nikakav posebni prostor za vodu, pošto je spojen sa prostorom za vodu, koji dobavlja vodu za grijanje.

Slične peći, koje su dosad bile gradene na ovom principu, imaju nedostatak, da one, kad se lože, zagrijavaju u izvjesnoj mjeri vodu zagrijivača (radiatora) također u ljetnim mjesecima, i ako je suvišno u toploj godišnjem dobu, da se zagrijava voda zagrijivača.

Odstranjenje ove mane ne da se kod dosad poznatih uređaja pravo provesti, jer ako se ispusti voda iz zagrijivačkih vodova, to nastupa jako rđanje cijevi, a ako se zatvore vodovi zagrijivača, tad se zagrije do vrelišta voda, koja se nalazi u umetku za grijanje vode oko vatrišta.

Ova se mana odstranjuje prema pronalasku tim, što se onaj prostor za vodu cilindra peći, koji dobavlja toplu vodu za radiatore, spoji pomoću jedne cijevi, koji elemenat znači jednu novost, sa nerazdijeljnim prostorom za vodu, koji opkoljava vatrište. Tako se može peć također ljeti upo-

trebljavati, a da se ne ispusti voda iz zagrijivača, čak se može njegov vod potpuno zatvoriti, pošto smještaj ove nove spojne cijevi omogućuje jaku cirkulaciju vode, koja opkoljava vatrište, te tim upotrebu njenog sadržaja topline za zagrijavanje vode za kupanje.

Priloženi nacrt prikazuje jedan primjer izvedbe kupaoničke peći prema pronalasku, te je

Sl. 1 uzdužni presjek,

Sl. 2 presjek istoga,

Sl. 3 pogled sa strane jednog dijela peći i

Sl. 4 presjek specijalnog pipca za mješanje peći.

Kod ove izvedbe je prostor za vodu cilindra peći razdijeljen u dva prostora i to ili pomoću jednog meduplašta 3 između vanjskog plića 1 i nutarnjeg plića 2, kako to pokazuje lijevi presjek na sl. 1, ili pak — kako se vidi iz desnog presjeka iste slike — pomoću jedne spiralne cijevi 5, koja je smještena između plićeva 1 i 2, ili pomoću cijevnog voda 6 sa većim nutarnjim otvorom. Donji kraj cilindra peći izveden je tako, da strši u vatrište, pa ako peć ima tri plića, to dijeli srednji plić također ovaj prema dolje stršeći dio u dva prostora.

Kroz peć prolazi jedna ili više cijevi za dim 7, te su unutar te cijevi za dim 7 smještene cijevi 8, koje spajaju donji dio prostora za vodu peći sa njegovim gornjim di-

jelom, a koje služe za brzo dobivanje tople vode. Osim toga se mogu upotrebiti druge poznate spojne cijevi, koje na pr. prolaze horizontalno ili koso položene ili kroz cijev za dim ili pak strše u vatrište.

Vatrište je potpuno opkoljeno po donjem dijelu 9, koji je prema pronalasku izveden sa dvostrukim stijenama, te je najbolje izrađen iz kovanog željeza, pa je najprikladnije, da je ovaj donji dio cilinder dvostrukih stijena, koji je isprekidan otvorima, gdje su smještena vrata, tako da međuprostor 11 između vrata i, ako vrata ne sežu do gornjeg odn. donjeg ruba donjeg dijela 9, prostori 10 i 12 iznad odn. ispod vrata pripadaju prostoru za vodu. Iz gornjeg dijela ovoga donjeg dijela 9 ide cijev 13 voda tople vode ili voda zagrijala, a u njegovom donjem dijelu svršava povratna cijev 14 ovoga voda.

Prema pronalasku se dovodi u vezu donji prostor za vodu donjeg dijela 9 sa donjim dijelom prostora za grijanje vode gornjeg cilindra peći pomoću cijevi (ili više cijevi) 15, koja dolje izlazi. Ove cijevi 15 mogu eventualno dolje neposredno ulaziti u povratnu cijev 14, te tada стојi prostor za vodu donjeg dijela 9 u vezi sa prostorom za grijanje vode cilindra peći 16 pomoću cijevi 14 i 15.

Vod zagrijala 13 priključuje se gore na cijev 17, koja izlazi iz peći.

Zimi, kad se kupaonička peć upotrebljava također za centralno loženje, dijeli se dakle voda povratne cijevi 14 u donjem dijelu 9 ili još prije nego što u nj dode, te prispeva dijelom, protičući kroz donji dio 9 i u njem se zagrijavajući, u vod zagrijala 13, a dijelom kroz cijevi 15 u donji dio cilindra peći i otale, već prema njegovoj izvedbi, ili kroz prostor za vodu 16 (lijevo na sl. 1), ili kroz spiralnu cijev 5, koja je smještena u prostoru vode za kupanje 4, ili kroz daljnju cijev 6 (desno na sl. 1), kao i kroz cijev 17 u vod zagrijala 13.

Usljed okolnosti, što se kroz novu spojnu cijev 15, prema pronalasku, ne dovodi u prostor za vodu za grijanje cilindra peći voda predgrijana u donjem dijelu, nego voda, koja je rashladena u vodu zagrijala, postizava se naprava poznatim uredajima bolje odvajanje topline iz peći, uslijed čega se snizuje njezina tačka srednje temperature, t. j. omogućeno je bolje iskorišćenje topline zagrijala.

Upotrebom nove spojne cijevi 15 prema pronalasku, može se vod zagrijala držati ljeti zatvoren bez ikakve štete. Zatvaranje se može izvršiti ili na vodu 13a, koji se odvaja od cijevi 13, ili još bolje na povratnoj cijevi 14, koja — mjereno od peći — leži s druge strane cijevi 15. Providi li se

svečki zagrijala sa po jednim pipcem za zatvaranje, tada ne treba upotrebiti naročiti glavni pipac za zatvaranje. Nakon zatvaranja teći će voda donjem dijelu 9, iza kako se radi jačeg zagrijavanja uzdigla u cijevi 13, kroz cijev 17, kroz zagrijane prostore za vodu cilindra peći 16 ili 5 ili 6 i kroz cijevi 15 natrag dolje u donji prostor 9, pa dok prolazi cilindar peći, pridonosi ona zagrijavanju vode za kupanje 4 peći svojom toplinom.

Za nadomještanje vode za kupanje providena je peć sa posudom za vodu 19, koja se upravlja običnim plovcem 18, te njezina voda opskrbљuje peć. Njezin donji dio spajan je jednim dijelom pomoću cijevi 20, koja izlazi iz dna, sa donjim dijelom prostora vode za kupanje 4, a drugim dijelom sa vodom zagrijala 13 preko cijevi 21, koja izlazi odozdo iz njezine postrane stijene, te je koso prema gore upravljenja i ulazi na jednoj tački, koja leži niže od nivoa vode posude za vodu 19. S poslednjim je spojena radi nadomješćivanja vode, koja ispari iz voda zagrijala. Svrsishodno se vodi cijev 20 izvan peći, da bi se onda dolje završila u prostoru vode za kupanje.

Voda za kupanje ili voda za druge svrhe oduzimljje se peći kroz cijev 22, koja izlazi iz gornjeg dijela cilindra peći i vodi k pipcu za miješanje 23.

Da ne bi eventualni pretlak vratio natrag kupaču vodu peći kroz opskrbnu cijev 20 u posudu s vodom 19, upotrebljava se cijev 24, koja izlazi gore iz peći, te je previjena iznad posude s vodom 19. Kroz odvojke 25 ove cijevi može se voditi topla voda kojem god uredaju za potrošnju, pa se i ta voda naravno nadomješćuje u peći također kroz cijev 20.

S istog razloga je previjen odvojak 26 voda zagrijala iznad posude s vodom 19, da bi se izbjeglo curenju.

Donji dio peći 9 obuhvaćen je u odljevcima 27, 28, koji su kod cilindričnog donjeg dijela prstenastog oblika. Ovi prstenovi služe u izvedbi prema pronalasku u isto vrijeme kao držaci za vrata za loženje 29 i vrata za pepeo 30, koja se nalaze u odljevku 31 (sl. 1 i 3), tako da se nakon odstranjenja gornjeg dijela kupaoničke peći i gornjeg prstena 27 može po potrebi odljevak 31 lako izvaditi.

U donjem dijelu 9 smješten je nosač roštilja 32, koji se shodno odupire straga na dvije noge 33, 34 i sprijeda, kod 35, na odljevak 31, koji ujedno spriječava njegovo postrano pomicanje. Roštilj 36 je spojen svrsishodno sa nosačem 32 u sredini ovoga pomoću jednog čepa, te se može drmati, kad se uhvati za nastavak, koji leži na vratima za pepeo.

Vrata za pepeo 30 mogu se provideti upravljačem promaje 38, koji je na sl. 3 shematski prikazan, te koji se upravlja preko poluge 39 i lanca 40 po upravljaču temperature 41, koji strši u prostor vode za kupanje. Za kontrolu stepena topline vode zagrijivača služi termometar 42, koji je postavljen u izlaznu cijev 17.

Peć je također izvedena sa uobičajenom škropaljkom 43, ali s tom razlikom, što se — kako odgovara naročitom pipcu za miješanje topla voda peći ispušta kroz pipac za miješanje 23 istom iza kako je kroz cijev 22 dolje prevedena, a ne na uobičajeni način, t. j. tako, da se pušta kroz cijev 44, koja je gore smještena i služi ujedno kao držač, i kroz cijev štrealjke 43 da ištrcava iz peći, — pošto se peći privodi kroz pipac za miješanje hladna voda, — uslijed čega je ovdje držač 44 jedna masivna motka ili zatvoreni komad cijevi, a nikakva spojna cijev.

Kako je rečeno, upotrebljava se na peći posebni pipac za miješanje, koji je na sl. 4 prikazan u presjeku. Hladna voda ispušta se ili iz cijevi 45 otvaranjem pipe 46 neposredno kroz istok 47, ili se pak ispušta zatvaranjem škropaljkine pipe 48 kroz običnu škropaljku 43; Topla voda se pušta kroz nastavak 49 cijevi 22, pošto se otvori pipa 50, također i istok 47 ili u škropaljku 43. U tu svrhu je pipac za miješanje razdjeljen po dužini međustijenom 51 u dva prostora, pri čem prednji prostori pipa 46 i 50 stoje međusobno u slobodnoj vezi, dok su njihovi stražnji prostori razdjeljeni jedan od drugoga razdeljnom stijenom 52, pri čem je prostor iza pipe 50 za topalu vodu spojen preko cijevi 49 i 22 sa prostorom za topalu vodu, a prostor iza pipe 46 za hladnu vodu sa dovodom cijevi 45 za hladnu vodu.

Patentni zahtjevi:

1. Kupaonička peć za centralno loženje, sa cilindrom peći, koji je razdjeljen u dva dijela pomoću međuplašta (3) ili jedne u njemu smještene spiralne cijevi (5) ili inače jedne druge cijevi (6), sa prostorom za vodu (9), koji na donjem dijelu peći opkoljava vatrište, sa dovodom zagrijivača (13), koji izlazi iz gornjeg dijela ovog potonjeg prostora za vodu (9), te se priključuje na cijevi (14), koja ulazi u donji dio istog stora za topalu vodu peći (4), sa povratnom cijev (17), koja izlazi iz gornjeg dijela pro-

stora za vodu (9), sa jednom ili više cijevi za dim (7), koje prolaze kroz peć i unutar kojih se nalaze cijevi (8), koje spajaju gornji dio prostora za vodu peći (4) sa njegovim dijelom, naznačena donjim dijelom (9) dvostrukih stijena, koji opkoljava vatrište, te koji ima samo otvore za vrata za loženje (29) i vrata za pepeo (30), kao i jednom ili više cijevi (15), koje spajaju neposredno donji deo prostora za vodu donjeg dijela (9) dvostrukih stijena sa donjim dijelom prostora za topalu vodu (4) peći, ili posredno odvajajući se od povratne cijevi (14).

2. Oblik izvedbe kupaoničke peći po zahtjevu 1, naznačen time, što je donji dio (9) peći izведен kao cilindar dvostrukih stijena, koji ima samo onde otvore, gdje su smještena vrata za loženje i vrata za pepeo (30).

3. Oblik izvedbe kupaoničke peći po zahtjevima 1 i 2 sa posudom za vodu, koja je smještena iznad peći, te koja dobavlja peći vodu, te se reguliše plovcem (18), naznačen time, što s jedne strane ima cijev (21), koja izlazi iz postrane stijene posude za vodu (19); ulazi u vod zagrijivača (13) u jednoj tački, koja leži niže od nivoa vode u posudi (19), a s druge strane ima cijev (20), koja izlazi iz dna posude za vodu (19) i ulazi dolje u prostor sa vodom za kupanje (4) cilindra peći.

4. Oblik izvedbe kupaoničke peći po zahtjevima 1—3, naznačen pipcem za miješanje, u kojem prostori pred pipom za hladnu (46) i toplu (50) vodu slobodno komuniciraju, dok su prostori iza ovih pipa tako međusobno odijeljeni, da je prostor iza pipe za topalu vodu (50) spojen sa gornjim dijelom prostora vode za kupanje (4) peći, dok je onaj iza pipe za hladnu vodu (46) spojen kao obično sa dovodom hladne vode (45).

5. Oblik izvedbe kupaoničke peći po zahtjevima 1—4, naznačen time, što je odlijevak (31), koji nosi vrata za loženje (29) i vrata za pepeo (30), obuhvaćen gore i dolje u prstenovima (27, 28), koji su naturneni na donji dio (9).

6. Oblik izvedbe kupaoničke peći po zahtjevima 1—5, naznačen time, što roštiljni nosač (32), koji je smješten u donjem cilindrnu peći, leži dijelom na nogama (33, 34), a dijelom na odlijevku za vrata za pepeo (30), tako da odlijevak (31) sprječava ujedno njegovo postrano pomicanje.

Fig. 1.

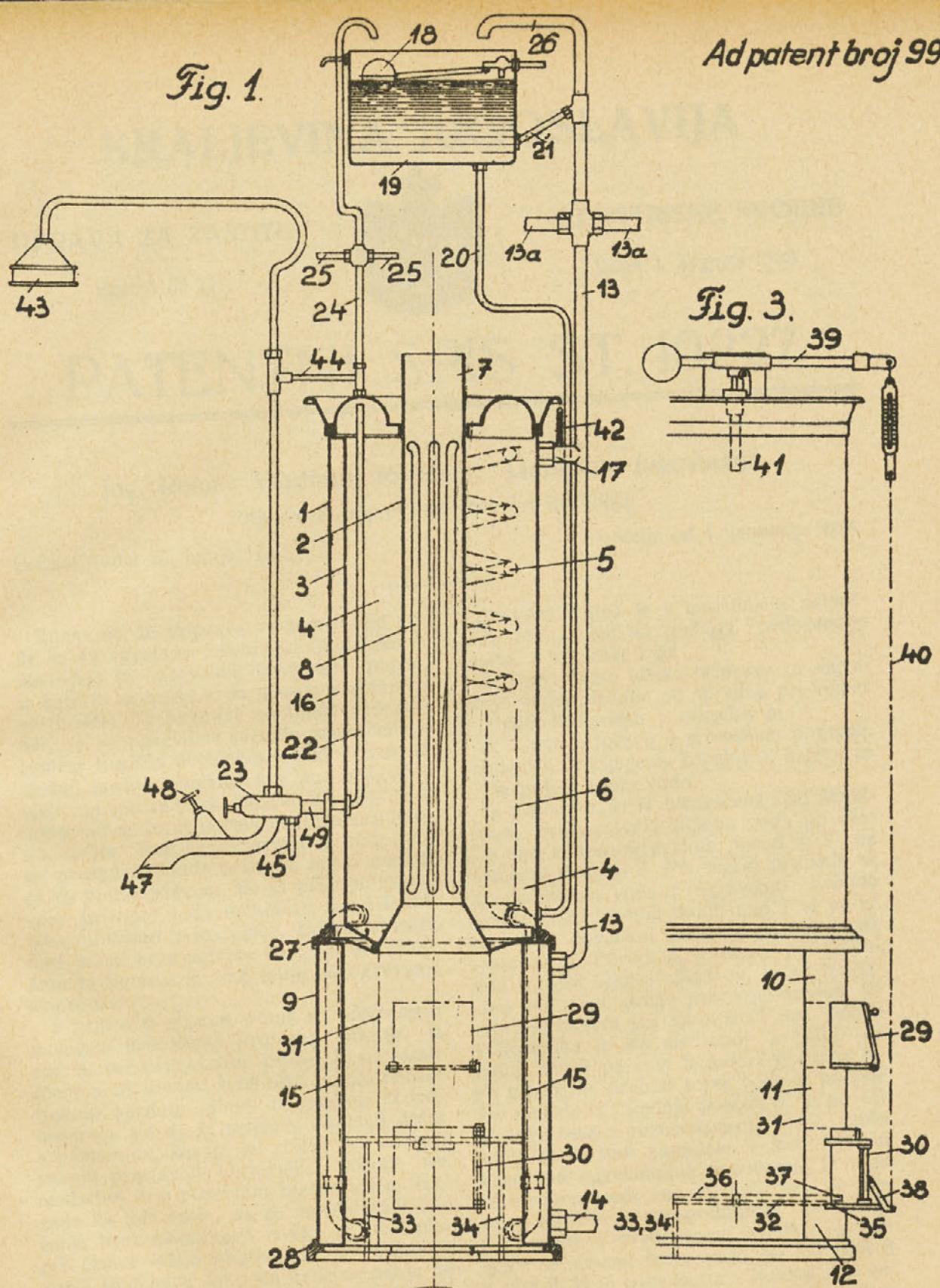

Fig. 2.

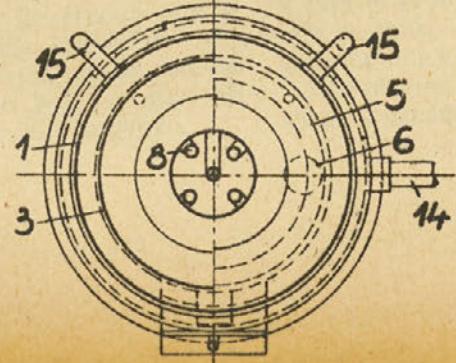

Fig. 4.

